

*Відділ освіти
виконкому Острозької міської ради*

***Програма
національного виховання
учнівської молоді
м. Острога
на 2008 - 2020 роки***

Острог-2008

Зміст

1. Загальні положення -----	3
2. Мета та основні завдання програми -----	4
3. Очікувальні результати виконання Програми -----	6
4. Розділ I. Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави -----	8
5. Розділ II. Ціннісне ставлення особистості до історичних, культурних і духовних надбань рідного краю -----	10
6. Розділ III. Ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей -----	13
7. Розділ IV. Ціннісне ставлення особистості до себе -----	15
8. Розділ V. Ціннісне ставлення особистості до природи -----	18
10. Розділ VI. Ціннісне ставлення особистості до праці -----	20
11. Розділ VII. Ціннісне ставлення особистості до мистецтва -----	23
12. Алгоритм реалізації Програми -----	26

Загальні положення

Становлення української державності, побудова громадянського суспільства, інтеграція України в світове та європейське співтовариство передбачають орієнтацію на Людину, її духовну культуру і визначають основні напрямки модернізації навчально-виховного процесу, головною метою та завданням якого є – утвердження ідеалів гуманізму; свободи особистості, демократії, соціального і духовного прогресу, установки на пріоритет загальнолюдських і національних цінностей. В основу національної системи виховання покладено національну ідею як консолідуєчий чинник розвитку суспільства і нації в цілому. Форми і методи виховання спираються на народні традиції, кращі надбання національної та світової педагогіки і психології.

Кожен народ органічно продовжує себе через систему виховання в своїх дітях, генерує національний дух, ментальність, характер, психологію, родинно-побутову культуру, основу якої складає збереження рідної мови, пізнання духовної спадщини батьків, дідів, прадідів, вивчення свого родоводу, життя за нормами народної моралі тощо.

Однією з рис національної системи виховання повинно бути формування політичної культури, толерантності особистості, виховання відданості цінностям демократії, свободи у виборі власних світоглядних позицій, прагнення активно вникати в державотворчі процеси, громадське життя сільської чи міської громади, в якій живе дитина.

В умовах сьогодення важливим є виховання молоді людини в дусі відповідального ставлення до власного здоров'я і здоров'я оточуючих як до найвищої індивідуальної і суспільної цінності, формування культури здоров'я підлітка, здатності подолати шкідливі звички.

Одним із важливих напрямів національної системи

виховання є формування гармонійних відносин дитини з природою, її екологічного світогляду, готовності до включення в активну природоохоронну діяльність.

Формування в учнівської молоді ціннісного ставлення до світу неможливе без виховання в неї ціннісного ставлення до мистецтва в цілому та народного мистецтва зокрема.

В системі національного виховання обов'язковим є його регіональний аспект. Його специфіка і особливості базуються на засвоєнні історичних, соціально-економічних, духовно-культурних, сімейно-родинних традицій Острожчини.

Учнівська молодь міста повинна знати фольклор, звичаї, обряди, котрими уславлена острозька земля, про життя і діяльність славетних діячів історії, науки і культури краю, котрі гідні наслідування прийдешніми поколіннями.

Зазначені складові національного виховання орієнтують педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів міста на виховання свідомого громадянина, патріота, людини, гідної свого народу та Батьківщини.

Серед видів діяльності, якими керуватиметься класний керівник, передбачено зустрічі з працівниками правоохоронних органів, юристами, лікарями, психологами, представниками державних та громадських установ, що свідчить про розширення кола учасників виховного процесу, які братимуть участь у впровадженні в педагогічну практику рішень, які позитивно впливатимуть на підвищення якості виховання.

Мета та основні завдання Програми

Найважливішими завданнями українського суспільства було і є виховання покоління гуманістів і патріотів, для яких найвищим ідеалом є єдність особистих та національно державних інтересів.

Виховання починається в родині за визначальної ролі батьків, продовжується упродовж усього дорослого життя і

ґрунтується на засадах народної та академічної педагогіки, за активної ролі та впливу державних і громадських інституцій.

Метою Програми є створення відповідного виховного простору в місті, який забезпечує інтенсифікацію, ефективність і результативність виховної діяльності, функціонування шкільних та класних виховних систем, підвищення суспільного статусу виховання в освітніх закладах міста, модернізацію змісту виховання, його форм та методів, виховних технологій на основі впровадження новітніх досягнень вітчизняної психолого-педагогічної науки і практики, гармонізацію сімейного і суспільного виховання.

Основними завданнями Програми є:

- підвищення статусу виховання в системі освіти міста;
- зміцнення й розвиток виховних функцій навчальних закладів міста, розширення складу суб'єктів виховання, посилення координації їх виховних зусиль;
- ефективне використання національних традицій, історії та культури, традицій і звичаїв етносу рідного краю, новітніх досягнень психолого-педагогічної науки і практики;
- зорієнтація шкільних і класних виховних систем загальноосвітніх навчальних закладів міста на пріоритет фізичного, психічного і морально-духовного розвитку особистості, розвиток виховних систем, створення авторських виховних систем;
- посилення ролі родини у вихованні дітей, орієнтація батьків на зміну традиційної функціональної стратегії у вихованні, обумовленої новими соціальними умовами, ефективна співпраця родини зі школою;
- відродження на нових теоретико-практичних засадах системи позакласного і позашкільного виховання дітей та учнівської молоді;
- сприяння розвитку дитячих і молодіжних

громадських організацій та об'єднань, як простору самореалізації особистості, становлення її соціальної активності;

- сприяння подальшій демократизації управління процесом виховання; зростання ролі учнівського самоврядування в демократизації життєдіяльності учнівських колективів, її соціальній адаптації;
- координація державних, регіональних і шкільних програм національного виховання учнівської молоді;
- зростання рівня професіоналізму і компетентності педагогічних працівників в організації життєдіяльності учнівських колективів.

Джерела фінансування

Фінансове забезпечення виконання Програми здійснюватиметься в установленому порядку за рахунок видатків місцевого бюджету, інших джерел фінансування, не заборонених законодавством. Видатки на виконання Програми здійснюватимуться основними виконавцями в межах асигнувань, передбачених у бюджеті міста.

Очікувані результати виконання Програми

Виконання Програми дасть можливість створити в місті, виховний простір, який:

- формуватиме ціннісні ставлення особистості до держави, суспільства, себе, людей, природи, праці та мистецтва, історичних, культурних і духовних надбань населення рідного краю та забезпечуватиме гармонійний розвиток особистості, її громадянську та соціальну активність;
- сприятиме створенню, розвитку і забезпеченню ефективного функціонування виховних систем загальноосвітніх навчальних закладів міста, ґрунтованих на академічній, народній та козацькій

- педагогіці, людинознавчих і народознавчих підходах, врахуванні етнічних особливостей рідного краю;
- активному включенню у виховний процес громадськості міста, соціальних інститутів, причетних до виховання учнівської молоді, координації співпраці з ними як засобу підвищення ефективності і результативності виховання;
  - сприятиме становленню, створенню і розвитку дитячих і молодіжних громадських організацій та об'єднань як осередків формування громадянської і соціальної активності особистості;
  - забезпечуватиме ефективність профілактики девіантної поведінки дітей та учнівської молоді, дитячої безпритульності, правопорушень, подолання та попередження тютюнокуріння, вживання наркотичних речовин, профілактики ВІЛ/СНІДу;
  - поєднає організаційно-педагогічну, сімейно-родинну, національно-культурну, просвітницьку діяльність вчителів, батьків, учнів, громадськості міста;
  - підвищить рівень професійної компетентності і майстерності педагогічних працівників, популяризації перспективного педагогічного досвіду роботи з проблем виховання і організації життєдіяльності учнівських колективів.

Програма складається із таких розділів:

1. Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави.
2. Ціннісне ставлення особистості до історичних, культурних і духовних надбань рідного краю.
3. Ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей.
4. Ціннісне ставлення особистості до себе.
5. Ціннісне ставлення особистості до природи.
6. Ціннісне ставлення особистості до праці.
7. Ціннісне ставлення особистості до мистецтва.

Розділ I. Ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до суспільства і держави учнів початкової школи (мета, цілі, завдання):

- формування усвідомлення особистістю приналежності до української держави і народу;
- розвиток здатності дитини пізнавати себе як члена сім'ї, родини, дитячого угруповання, як учня, жителя міста;
- виховання почуття любові до України, її символів, рідної мови та слова, оберегів;
- формування елементарних знань про культуру свого народу і прагнення дотримуватися традицій;
- навчання правилам співжиття та взаємодії людей у сім'ї, суспільстві.

Орієнтовна модель випускника початкової школи:

- гордість за приналежність до українського народу;
- щира любов до Батьківщини, її символів, оберегів;
- здатність до взаємодії з людьми у сім'ї, колективі та суспільстві;
- шанобливе ставлення до рідної мови та мови інших народів, символів української держави;
- знання Гімну України, вміння його виконувати;
- усвідомлення себе часткою українського народу.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до суспільства і держави учнів основної школи (мета, цілі, завдання):

- виховання громадянських якостей особистості, духовно осмисленого патріотизму, який поєднує любов до рідного краю, Батьківщини, народу, повагу до законів України, активної громадянської позиції;
- формування відчуття своєї приналежності до України;

- розвиток прагнень до збереження та примноження духовного та матеріального багатства українського народу;
- виховання шанобливого ставлення до державної символіки;
- розвиток свідомого ставлення до правил поведінки, суспільних і моральних норм життя;
- виховання інтересу до історії і культури інших народностей, які проживають в Україні та інших державах;
- формування потреби до збереження історичного, культурного та духовного спадку українського народу;
- формування почуття громадянської гідності, національної свідомості і самосвідомості, особистості.

Орієнтовна модель випускника основної школи:

- сформованість інтересу до історії і культури України, рідного краю;
- здатність до ініціативи в різних суспільно корисних акціях;
- знання та володіння українською мовою;
- прагнення до збереження та примноження духовного та матеріального багатства українського народу;
- сформоване позитивне ставлення до суспільства, держави і її громадян;
- усвідомлення необхідності дотримання правил і норм поведінки, соціально значущих для суспільства;
- усвідомлення сім'ї як цінності (як ціннісна складова держави, народу, нації);
- сформованість життєтворчості (повага до культур інших народів).

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до суспільства і держави учнів старшої школи (мета, цілі, завдання):

- формування громадянського і державницького

- світогляду особистості, її мовної компетентності;
- виховання прагнення жити в Україні, пов'язувати з нею свою долю, служити Вітчизні на шляху її становлення як суверенної і незалежної, демократичної, правової і соціальної держави, захищати її, працювати на її благо;
  - виховувати повагу до Конституції України та законів держави;
  - виховувати повагу і толерантне ставлення до представників інших етносів, віросповідань і культур;
  - вчити визнавати пріоритет прав людини, поважати цінності демократичного суспільства.

Орієнтовна модель випускника старшої школи:

- розвинене почуття національної гідності, гордості за родину, свій народ;
- сформованість державницького світогляду та громадянської зрілості особистості;
- сформованість антидевіантного імунітету особистості, її законослухняність;
- сформованість вміння проектувати власне життя.

Розділ II. Ціннісне ставлення особистості до історичних, культурних і духовних надбань рідного краю

Виховні орієнтири ціннісного ставлення особистості до історичних, культурних і духовних надбань рідного краю учнів початкової школи (мета, цілі, завдання):

- ознайомлення з історичними постатями Острожчини, її історією та культурою;
- формування системи елементарних знань про пам'ятки історії та культури нашого краю, його архітектуру, мистецтво, звичаї, традиції та фольклорні джерела;
- ознайомлення з обрядами та традиціями, звичаями, які

побувають у регіонах Рівненщини;

- виховання поваги до історичного минулого нашого краю;
- закладання основ і розвиток елементарних навичок пошуково-дослідницької діяльності школярів.

Орієнтовна модель випускника початкової школи:

- наявність елементарних знань про історичний та культурний розвиток нашого краю;
- знання родинних реліквій, звичаїв та обрядів, традицій міської громади;
- володіння вміннями збирати легенди, пісні, думи, перекази, казки, щедрівки, колядки рідного краю;
- повага до батьків, родини, гордість за приналежність до свого роду;
- шанобливе ставлення до історико-культурних надбань нашого краю, свого міста.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення особистості до історичних, культурних і духовних надбань рідного краю учнів основної школи (мета, цілі, завдання):

- формування історичного, краєзнавчого та культурознавчого світогляду школярів;
- прилучення школярів до пам'яток історії, культури і духовності рідного краю;
- формування мотивації на дотримання традицій, звичаїв, обрядів родини та рідного краю;
- виховання почуття гордості за історичне минуле рідного краю, його культуру, духовність, людей краю;
- формування здатності зберігати і примножувати традиції, звичаї міської громади, рідного краю;
- розвиток навичок пошукової та науково-дослідницької роботи з вивчення історії і культури м. Острога, рідного краю;
- виховання якостей громадянина-патріота.

Орієнтовна модель випускника основної школи:

- сформованість історичного і краєзнавчого світогляду особистості, основ духовної культури;
- володіння навичками пошукової та науково-дослідницької діяльності;
- сформованість культурознавчих компетентностей;
- сформованість ціннісного ставлення до історичних, культурних та духовних надбань рідного краю;
- здатність примножувати традиції роду, громади, рідного краю.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення особистості до історичних, культурних і духовних надбань рідного краю учнів старшої школи (мета, цілі, завдання):

- формування системи знань про історичні, матеріальні, культурні та духовні цінності м. Острога, рідного краю;
- виховання патріотичних і державницьких почуттів та якостей старшокласників;
- розвиток історичної пам'яті особистості;
- формування етнічного самоусвідомлення особистості;
- виховання шанобливого ставлення до історичного, культурного і духовного спадку рідного краю, здатності берегти його і примножувати;
- розвиток навичок дослідницько-пошукової діяльності старшокласників;
- формування духовних ціннісних орієнтацій особистості;
- формування почуття відповідальності за долю українського народу, рідного краю, свого міста;
- професійне самовизначення особистості в сфері історико-культурної діяльності.

Орієнтовна модель випускника старшої школи:

- етнічне самоусвідомлення особистості;
- сформованість історичного і краєзнавчого світогляду

- особистості;
- здатність берегти, примножувати і підтримувати історичні, культурні та духовні надбання рідного міста, краю;
  - високий рівень духовності особистості;
  - сформованість почуття гордості за своє місто, рідний край.

Розділ III. Ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до сім'ї, родини, людей учнів початкової школи (мета, цілі, завдання):

- формування значущості для особистості цінності моральних чеснот: чуйності, чесності, правдивості, справедливості, гідності, толерантності, милосердя, взаємодопомоги, товариськості, співпереживання, щедрості, поваги до особистості;
- виховання шанобливого ставлення до батьків, сімейних традицій, бажання надати допомогу слабким і хворим;
- формування системи знань про основні правила поведінки в школі, вдома, на вулиці, в громадських місцях;
- формування вмінь оцінювати власні вчинки та вчинки товаришів, інших людей.

Орієнтовна модель випускника початкової школи:

- сформованість уявлень про сім'ю як об'єднання рідних людей;
- шанобливе ставлення до родини, сім'ї, людини;
- виявлення інтересу до свого родоводу, вміння зберігати сімейні традиції, реліквії свого роду;

- володіння основами культури поведінки;
- вміння розрізняти добрі вчинки й ті, що шкодять іншим людям.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до учнів основної школи, сім'ї, родини, людей (мета, цілі, завдання):

- формування системи знань і усвідомлення значущості особистих, родинних, громадянських, національних та загальнолюдських цінностей;
- розвиток умінь співпрацювати з іншими, працювати в групі та в колективі;
- виховання гуманного ставлення до людей (доброзичливість, піклування про молодших і старших членів сім'ї, бажання надавати допомогу слабшим і хворим);
- формування активної моральної позиції особистості;
- формування духовно-моральної культури особистості.

Орієнтовна модель випускника основної школи:

- ціннісне і шанобливе ставлення до сім'ї, родини, людей;
- сформованість соціальних мотивів поведінки;
- комунікативна компетентність;
- відчуття причетності до свого роду, гордість за свій рід та здатність підтримувати традиції роду;
- знання правил етикету та їх дотримання;
- морально-духовна зрілість.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до учнів старшої школи, сім'ї, родини, людей (мета, цілі, завдання):

- формування соціально-комунікативних компетентностей особистості;
- виховання готовності до моральних вчинків, які

- ґрунтуються на засадах гуманного ставлення до людей, готовності до активної участі в добродійній діяльності, до здійснення вільного морального вибору;
- формування навичок соціальної взаємодії та потреби допомагати іншим;
  - виховання готовності до збереження та примноження сімейних традицій, забезпечення єдності поколінь;
  - формування ціннісних орієнтацій на соціальну і моральну активність.

Орієнтовна модель випускника старшої школи:

- сформованість ціннісного ставлення до сім'ї, родини, людей;
- сформованість ціннісних орієнтацій на соціальну і моральну активність;
- усвідомлення пріоритету подружнього життя та гендерної рівності;
- готовність до активної добродійної діяльності;
- готовність до підтримання і примноження родинних і сімейних традицій;
- сформованість вміння протистояти проявам несправедливості, жорстокості, насильства.

Розділ ІV. Ціннісне ставлення особистості до себе

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до себе учнів початкової школи (мета, цілі, завдання):

- формування пізнавальної діяльності, морально-духовних та вольових якостей;
- набуття позитивних рис характеру: доброти, чесності, людяності, організованості, дисциплінованості, поваги до старших, вимогливості до себе;
- набуття вмінь висловлювати свої думки, спілкуватися з однолітками та дотримуватись правил спілкування;

- формування вміння бачити прекрасне у взаєминах із оточуючими, виховання любові і шанобливого ставлення до людей;
- виховання бережливого ставлення до свого здоров'я, до особистої гігієни, до власного життя;
- формування відповідального ставлення до виконання своїх обов'язків та норм поведінки у життєдіяльності особистості;
- виявлення обдарованих дітей та розвиток їх творчих здібностей;
- закладання основ лідерських якостей учнів;
- виховання любові до рідної мови, формування мовної вихованості.

Орієнтовна модель випускника основної школи:

- усвідомлення значущості власного фізичного, психічного, соціального і духовного «Я»;
- сформованість культури пізнання власного внутрішнього світу;
- сформованість уявлень про моральні норми, погляди, судження та еталони взаємин;
- сформованість позитивної мотивації на здоровий спосіб життя;
- свідоме ставлення до власного здоров'я і здоров'я інших;
- здатність виявляти турботу про безпеку власної життєдіяльності та життєдіяльність інших.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до себе учнів старшої школи (мета, цілі, завдання):

- формування активної життєвої позиції, ціннісних установок та орієнтирів, власного характеру, рівня розвитку самостійності;

- формування ціннісного ставлення до сім'ї, родини, людей, себе;
- формування і розвиток професійних інтересів та нахилів;
- розвиток навичок соціальної адаптації до соціуму;
- розвиток умінь та навичок визначення життєвих пріоритетів, цілей та ідеалів;
- проектування власної життєтворчості;
- розвиток практичних прийомів і методів духовного і фізичного самозростання, саморозвитку, самовдосконалення особистості;
- виховання імунітету до асоціальних впливів, готовності до виконання різних соціальних ролей;
- формування умінь та навичок примножувати і зберігати сімейно-родинні традиції.

Орієнтовна модель випускника старшої школи:

- сформованість ціннісних орієнтацій, ціннісного ставлення до свого фізичного,
- духовного і соціального «Я»;
- володіння навичками соціальної адаптації до соціуму;
- сформованість стійких моральних та духовних домінант;
- сформованість мовленнєвої компетентності та культури;
- володіння навичками ділового мовлення;
- наявність власної культури здоров'я, культури пізнання власного внутрішнього світу;
- сформований антидевіантний імунітет, здатність протистояти негативним впливам соціуму;
- сформованість мотивів життєвого самовизначення, проектування життєвих перспектив;
- сформована комунікативна та інформаційна компетентність і культура.

Розділ V. Ціннісне ставлення особистості до природи

Виховні орієнтири ціннісного ставлення особистості до природи учнів початкової школи (мета, цілі, завдання):

- введення дитини в систему знань про природу;
- формування мотивів на збереження природи;
- виховання шанобливого ставлення до природи;
- бажання зберегти та примножити природні багатства;
- формування розуміння цінності рослин та тварин для людини.

Орієнтовна модель випускника початкової школи:

- позитивне ставлення до природи;
- прагнення до збереження та примноження природного багатства України;
- розуміння цінності рослин та тварин для людини;
- бажання дбати про чистоту повітря;
- відповідальність за поведінку серед природи;
- виявлення емоційної чутливості до прекрасного у навколишньому світі;
- сформованість вміння милуватися природою.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення особистості до природи учнів основної школи (мета, цілі, завдання):

- формування природничого та екологічного світогляду особистості;
- формування готовності дитини до правильної взаємодії з навколишньою природою;
- виховання інтересу до пізнання природи, відповідального ставлення до неї;
- формування розуміння необхідності гармонійного співіснування людини і природи, гуманного ставлення

- до навколишньої природи;
- виховання мотивації до природоохоронної діяльності.

Орієнтовна модель випускника основної школи:

- сформована готовність до правильної взаємодії з навколишньою природою;
- екологічна компетентність і грамотність;
- усвідомлення власної відповідальності за збереження природи;
- вміння культурно поводитися серед природи;
- чіткість уявлень про екологічні проблеми нашої держави;
- сформоване почуття позитивного ставлення до об'єктів природи.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення особистості до природи учнів старшої школи (мета, цілі, завдання):

- формування в особистості внутрішньої потреби знати, покращувати екологічний стан середовища;
- виховання відповідальності за збереження природи;
- зміцнення навиків науково-дослідницької, практично-моделюючої роботи з пізнання природи;
- формування соціальної активності особистості, спрямування її потужної природоохоронної діяльності;
- розвиток умінь та навичок розроблення та впровадження екологічних проєктів.

Орієнтовна модель випускника старшої школи:

- сформованість екологічної культури та компетентності особистості;
- здатність гармонійно співіснувати з природою;
- активна участь у природоохоронній діяльності;
- турбота про екологічну безпеку соціуму;
- володіння навичками екологічного просвітництва.

Розділ VI. Ціннісне ставлення особистості до праці

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до праці учнів початкової школи (мета, цілі, завдання):

- оволодіння трудовими навичками та навиками працьовитості;
- включення в спільну господарську діяльність, виховання бажання допомагати дорослим і один одному;
- формування навичок господарювання, сумлінного ставлення до праці, поваги до людини праці;
- розвиток рис творчої, працелюбної особистості, формування навичок самообслуговування;
- виховання негативного ставлення до ледарів;
- введення дітей у світ професій, поглиблення уявлення про їх розмаїтість і значущість кожної для держави і особистості.

Орієнтовна модель випускника початкової школи:

- позитивне ставлення до праці;
- дбайливе ставлення до результатів людської праці;
- усвідомлення значущості праці в житті людини;
- звичка до самообслуговування, акуратності;
- виявлення вимогливості до себе, обов'язковості, охайності, бережливості, дисциплінованості, старанності;
- відповідальність за результати власної праці та праці однолітків;
- прагнення і здатність співпрацювати в спільній діяльності.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до праці учнів основної школи (мета, цілі, завдання):

- виховання працелюбства, свідомого ставлення до праці як до вищої цінності людини і суспільства;
- виховання цивілізованого господаря, формування культури трудових стосунків;
- ознайомлення з трудовим законодавством;
- виховання дисциплінованості, організованості, вміння включатися у виробничі відносини;
- формування розуміння загальних основ сучасного виробництва, прагнення розширювати свій кругозір, оволодівати загальною трудовою культурою;
- сприяння формуванню мотивів праці та заповзятливості;
- розвиток потреб особистості до самореалізації та професійного самовизначення;
- створення умов для розкриття потенційних можливостей учнів, їхнього інтелектуального розвитку, самоствердження.

Орієнтовна модель випускника основної школи:

- сформованість чітких уявлень про світ сучасних професій, про свої можливості оволодіти різними видами професійної діяльності;
- правова грамотність з питань праці, професійної діяльності;
- проінформованість про загальну ситуацію на ринку праці, тенденції трудової зайнятості, труднощі професійної адаптації на початку трудової діяльності;
- володіння навичками практичної професійної діяльності;
- володіння комп'ютером, уміння самостійно користуватися інформаційними джерелами з питань професійного самовизначення;
- здатність до свідомого професійного самовизначення згідно зі своїми особистісними можливостями,

здібностями та інтересами.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до праці учнів старшої школи (мета, цілі, завдання):

- виховання цивілізованого господаря, який свідомо ставиться до праці як вищої цінності людини і суспільства в умовах ринкових відносин;
- виховання дисциплінованості, організованості, вміння включатися у виробничі відносини;
- виховання особистісних рис характеру: самоорганізації, лідерства, бережливості, ініціативності, діловитості, дисциплінованості, бачення перспективи;
- озброєння учнів теоретичними знаннями, практичними вміннями та навичками культури праці, розвиток здібностей до певного виду діяльності;
- формування нового економічного мислення, готовності діяти творчо, застосовувати отримані знання на практиці;
- формування розуміння загальних основ сучасного виробництва, прагнення розширювати свій кругозір, оволодівати загальною трудовою культурою;
- формування підприємницької компетентності та культури, умінь вести домашнє господарство;
- виховання свідомого ставлення до вибору майбутньої професії в умовах ринкових відносин: освоєння учнями через рольові ігри економічних ролей і позицій у сучасному світі;
- виховання психологічної готовності до праці (позитивна установка на трудову діяльність, вміння швидко адаптуватися до нових умов праці).

Орієнтовна модель випускника старшої школи:

- сформованість ціннісного ставлення до праці;

- наявність уявлень про свої інтереси і можливості щодо майбутньої професійно-трудової діяльності;
- знання основних положень законодавства про працю, права і обов'язки неповнолітніх у трудовій сфері;
- володіння навичками самообслуговування;
- дбайливе ставлення до продуктів людської діяльності;
- дотримання правил безпеки в роботі та естетики праці;
- володіння практичними навичками професійно-трудової діяльності;
- свідомий вибір професії.

Розділ VII. Ціннісне ставлення особистості до мистецтва

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до мистецтва учнів початкової школи (мета, цілі, завдання):

- сформованість інтересу до мистецтва;
- закладання основ духовності та естетичної культури особистості;
- формування вмінь сприймати, розуміти твори мистецтва та виявляти власне ставлення до них;
- розвиток умінь та навичок виконувати творчі завдання;
- виявлення обдарованих дітей та розвиток їх творчих здібностей у галузі мистецтва;
- формування мистецької ерудиції та художньо-естетичної вихованості особистості;
- виховання шанобливого ставлення до культурно-мистецьких надбань українського народу та населення рідного краю, розвиток умінь та навичок їх збереження і примноження.

Орієнтовна модель випускника початкової школи:

- відкритість до сприймання творів мистецтва;

- уміння милуватися творами мистецтва;
- уміння радіти;
- здатність розуміти і висловлювати власне ставлення до мистецтва;
- оцінка значення мистецтва у житті людини;
- шанобливе ставлення до культурно-мистецької спадщини рідного народу та людства;
- володіння основами духовної та естетичної культури;
- сприймання естетичних цінностей оточуючого світу;
- прагнення до творчої діяльності.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до мистецтва учнів основної школи (мета, цілі, завдання):

- формування художньо-естетичної культури, мислення та почуттів;
- володіння системою елементарних мистецьких знань;
- потреба у спілкуванні з мистецтвом;
- уміння давати оцінку творам мистецтва;
- здатність до творчої діяльності у мистецькій сфері;
- адекватне сприйняття творів мистецтва.

Орієнтовна модель випускника основної школи:

- сформованість естетичної культури, культури мислення, почуттів, дій та вчинків;
- ерудованість у галузі мистецтва;
- володіння навичками творчої діяльності в різних галузях мистецтва відповідно до власних уподобань, можливостей та здібностей;
- особистісна оцінка творів мистецтва;
- гармонія особистості з мистецтвом.

Виховні орієнтири ціннісного ставлення до мистецтва учнів старшої школи (мета, цілі, завдання):

- сформованість високого рівня духовності та

естетичної культури особистості;

- володіння навичками створення та реалізації творчих мистецьких проектів як основи творчого самовираження і самоствердження;
- набуття вмінь власноручно примножувати культурно-мистецькі надбання українського народу та етносу рідного краю;
- професійне самовизначення в галузі мистецтва.

Орієнтовна модель випускника старшої школи:

- високий рівень духовності особистості;
- компетентність у культурно-мистецькій галузі знань;
- гармонія внутрішнього та зовнішнього світу особистості;
- активна участь у культурно-мистецькому житті країни, регіону, школи;
- вміння творчо працювати задля збереження і примноження здобутків національної культури.

Алгоритм реалізації Програми національного виховання учнівської молоді м. Острога на 2008-2020 роки загальноосвітніми навчальними закладами міста.

1. Розробити загальношкільні заходи з реалізації Програми національного виховання учнівської молоді м. Острога на 2008-2020 р.р.
2. Провести засідання педагогічної ради, на якому обговорити проблему «Діяльність педагогічного колективу школи з реалізації програми національного виховання учнівської молоді м. Острога на 2008-2020 р.р. в навчально-виховному процесі» (серпень 2008 р.).
3. Підготувати і видати наказ «Про впровадження у навчально-виховний процес програми національного виховання учнівської молоді м. Острога на 2008-2020 р.р.».
4. Сформуванню папки «Програми виховання учнівської молоді».
5. Провести шкільне методичне об'єднання класних керівників, на якому всесторонньо обговорити і вивчити програму національного виховання учнівської молоді м. Острога на 2008-2020 р.р.
6. До кінця жовтня 2008 року провести (вибірково) моніторинг ціннісних ставлень і орієнтацій особистості. Результати вивчення обговорити на оперативній нараді класних керівників або узагальнити в наказі по школі.
7. Сформуванню банк даних «На допомогу класним керівникам в реалізації програми національного виховання учнівської молоді м. Острога на 2008-2020 р.р.».
8. В шкільній бібліотеці сформуванню картотеку «До реалізації програми національного виховання учнівської молоді м. Острога на 2008-2020 р.р.».

9. Шкільній бібліотеці розробити рекомендаційні списки літератури за ціннісними ставленнями програми.
10. В тематику шкільного методичного об'єднання класних керівників внести проблему «Формування ціннісних ставлень особистості в урочній та позаурочній діяльності».
11. На засіданнях методичного об'єднання класних керівників заслухати звіти (вибірково) 2-3-х класних керівників і класоводів про реалізацію програми національного виховання учнівської молоді м.Острогана 2008-2020 р.р.
12. Підготувати підсумковий наказ «Про стан реалізації програми національного виховання учнівської молоді м.Острогана 2008-2020 р.р.» (за першим роком реалізації програми).
13. В класні куточки внести орієнтовну модель випускника школи (за програмою).
14. Організувати низку консультацій з проблем теорії Формування ціннісних ставлень особистості та реалізації Програми.